

‘Ik heb hier zó lang naartoe geleefd’

Voor de kust van Borneo is het restant gevonden van de Nederlandse onderzeeboot die in 1941 verdween, met 36 man aan boord. Deze K16 had in WOII de opdracht de Japanse vloot aan te vallen. Nabestaanden zochten samen naar wrakken, en vonden.

Een visser in een Maleisische havenkroeg vertelde dat hij nog wel een mogelijk wrak wist te vinden. Een groep Australische duikers, die beter weer afwachtte, besloot te zoeken op 60 zeemijl voor de kust van Borneo. Daar vonden ze, op zo'n veertig meter diepte, het wrak van de Nederlandse onderzeeboot K16. Die verdween op 25 december 1941 met 36 man aan boord.

‘Ik heb hier zó lang naartoe geleefd’, zegt Katja Boonstra, wier vader Willem Blom officier aan boord van de K16 was. De 69-jarige marine dochter is bestuurslid van de stichting Comité Nabestaanden Onderzeeboten 1940-1945. Volgens haar is het voor nabestaanden belangrijk te weten waar en hoe een vader of grootvader is omgekomen. ‘Het

Katja Boonstra
Foto Bart Mühl

moest een keer gebeuren en ik ben nu volledig kalm.’ Een andere nabestaande, stelt zij, vertelde dat zij de brief die ze van de Commandant der Zeestrijdkrachten ontving hardop heeft voorgelezen aan het zwart-witportret van haar vader.

De K16 kreeg samen met de K14 en de K15 opdracht de Japanse vloot aan te vallen die probeerde de olievelden in Borneo te veroveren. Zij schaduwden twee Japanse kruisers, drie jagers en tien vrachtschepen die voor anker gingen voor de kust van de stad Kuching. De K16 torpedeert op 24 december onderzeebootjager

Sagiri – die zinkt – en valt daarna de jager Murakumo aan. Dat mislukt, waarna de K16 moet vluchten voor Japanse dieptebommen. De volgende ochtend ziet een Japanse onderzeeër, de I66, een Nederlandse onderzeeboot boven water langsvaren. Binnen 13 minuten treft een Japanse torpedo de K16.

‘Ik wist dat mijn vader ergens op die zeebodem rustte,’ zegt Blom. Pas toen de zoon vande commandant van de K17, Comité-voorzitter Hans Besançon, haar vertelde Japanse informatie te hebben over de locatie van de fatale torpedo-aanval, werd de speurtocht concreet. Ze richtten een stichting op om de laatste drie onderzeeërs te vinden. ‘De onderzeebootwereld is een hele hechte gemeenschap.’ Blom haalde ook zelf haar duikbrevet om mee te gaan

“

De onderzeebootwereld is hechte gemeenschap

zoeken in de Zuid-Chinese Zee.

Volgens Blom lopen deze week veel marinemensen met een glimlach op hun gezicht. ‘Het is alsof ze denken: als wij naar de bodem verdwijnen, worden we ook niet vergeten.’ Jarenlang archiefonderzoek en

rondjes uitdelen aan lokale vissers leverde in 2002 de mogelijke locatie op van de O20. Een groep gehandicapte duikers uit Nederland, onder leiding van een KLM-gezagvoerder, haalde de bewijsstukken boven water. Komend voorjaar was opnieuw een zoektocht naar de K16 gepland. Waarschijnlijk wordt het een laatste groet, met de Nederlandse marine.

Blom: ‘In 2003 legde een Japanner een boeket bij het monument van de Onderzeedienst in Den Helder. Hij zei: ‘Het spijt me wat mijn vader in de oorlog heeft moeten doen’. Het was een nabestaande van de I66 die ik direct heb uitgenodigd te komen eten. We hebben een boom geplant op het landgoed van William King, de Britse onderzeebootcommandant die op zijn beurt de I66 heeft getorpedeerd. We zijn vrienden nu.’